

**Zasady ubiegania się o pomoc finansową na operacje w zakresie ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
poprzez:**

ROZWIJANIE POZAROLNICZEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ – „ROZWÓJ DG”

Pomoc na rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej (rozwój DG) przyznawana jest w ramach interwencji: I.13.1 – LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (PS WPR).

Podstawa prawna

Warunki przyznania pomocy w ramach powyższej interwencji określone są w:

- ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej (PS WPR) na lata 2023–2027;
- ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (RLKS);
- wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach PS WPR;
- wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach PS WPR dla interwencji I.13.1 LEADER/RLKS – komponent Wdrażanie LSR;
- regulaminie naboru wniosków o przyznanie pomocy opracowywanym przez LGD i udostępnianym razem z ogłoszeniem o naborze wniosków, które publikowane jest na stronie LGD nie później niż 14 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia składania wniosków.

Proces aplikacyjny

- wnioskodawca przygotowuje dokumentację aplikacyjną (wniosek o przyznanie pomocy, biznesplan, załączniki);
- wnioskodawca składa przez system elektroniczny wniosek o przyznanie pomocy;
- wniosek podlega ocenie formalnej (weryfikacja kompletności wniosku) i merytorycznej (weryfikacja spełniania warunków przyznania pomocy oraz kryteriów wyboru) dokonywanej przez LGD w terminie 60 dni od zakończenia naboru;
- po dokonanej ocenie LGD ustala:
  - czy operacja kwalifikuje się do wsparcia,
  - kolejność przysługiwania pomocy dla ocenionych pozytywnie wniosków,
  - czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór;
- po wyborze operacji do dofinansowania LGD przekazuje dokumentację do Samorządu Województwa Mazowieckiego (SW);
- Samorząd Województwa, w terminie 5 miesięcy od udostępnienia przez LGD dokumentów, dokonuje:
  - ostatecznej oceny merytorycznej,
  - ostatecznego ustalenia czy dana operacja mieści się w limicie;
- po pozytywnej ocenie Wnioskodawca podpisuje z SW umowę o przyznaniu pomocy;
- beneficjent dokonuje realizacji operacji zgodnie z umową;
- beneficjent składa do SW wniosek o płatność, który podlega ocenie przez SW;
- po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność dokonywana jest wypłata środków.

Warunki podmiotowe

O pomoc może ubiegać się:

- osoba fizyczna jeżeli:
  - w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy ma ukończone 18 lat,
  - co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy posiada miejsce wykonywania działalności gospodarczej oznaczone adresem wpisanym do CEIDG na obszarze objętym Lokalną Strategią Rozwoju (LSR), a w przypadku braku takiego wpisu, jeżeli jej miejsce zameldowania potwierdzone (wydanym przez organ gminy nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku) zaświadczeniem z właściwej ewidencji ludności o miejscu zameldowania na pobyt stały lub czasowy znajduje się na obszarze objętym LSR;
- mikroprzedsiębiorstwo (poniżej 10 pracowników, roczny obrót mniejszy niż 2mln euro) albo małe przedsiębiorstwo (poniżej 50 pracowników, roczny obrót mniejszy niż 10mln euro), które co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy posiada siedzibę lub oddział, które znajdują się na obszarze objętym LSR.

Pomoc jest przyznawana jeżeli:

- podmiot który stara się o pomoc posiada numer EP (numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności);
- w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy wnioskodawca wykonywał łącznie co najmniej przez 365 dni działalność gospodarczą, do której stosuje się Prawo przedsiębiorców, oraz nadal wykonuje tę działalność;
- wnioskodawcy nie została dotychczas przyznana pomoc na operację w tym zakresie w ramach PS WPR;
- upłynęły co najmniej 2 lata od dnia wypłaty pomocy wnioskodawcy na operację w zakresie start DG w ramach PS WPR;
- upłynęły co najmniej 2 lata od dnia wypłaty wnioskodawcy płatności ostatecznej na podejmowanie lub prowadzenie lub rozwijanie działalności gospodarczej w ramach poddziałań 4.2, 6.2, 6.4 lub 19.2 objętych PROW 2014-2020;
- warunki przyznania pomocy są spełnione przez wszystkich współników spółki, w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej.

Forma, wysokość oraz limit pomocy

Pomoc jest przyznawana:

- w formie zwrotu części kosztów kwalifikowanych;
- w wysokości nie wyższej niż kwota maksymalna **określona przez LGD w regulaminie naboru**, przy czym nie wyższej niż 500 tys. zł;
- w wysokości **nie niższej niż 50 tys. zł**;
- w wysokości **do 65% kosztów kwalifikowanych** (wymagany jest wkład własny wnioskodawcy w wysokości co najmniej 35%);
- do wysokości limitu środków określonego w regulaminie naboru wniosków;
- suma pomocy dla jednego beneficjenta oraz wypłaconych mu grantów nie może przekroczyć 500 tys. zł w okresie realizacji PS WPR.

Beneficjenci na realizację operacją mogą otrzymać:

- zaliczkę w wysokości nieprzekraczającej 50% kwoty przyznanej pomocy;
- warunkiem wypłaty zaliczki jest wniesienie przez beneficjenta zabezpieczenia obejmującego całkowitą kwotę zaliczki wynikającą z umowy o przyznaniu pomocy i jest ustanawiane do dnia rozliczenia tej kwoty w formie weksla niezupełnego (in blanco) składanego wraz z deklaracją wekslową.

Warunki przedmiotowe

Pomoc jest przyznawana jeżeli:

- operacja jest zgodna z przedmiotem działalności wnioskodawcy;
- operacja dotyczy działalności zgodnej z celami LSR w ramach której wspierane są wyłącznie działalności gospodarcze o charakterze usługowym (wyłączone wsparcie na handel i produkcję);
- realizacja operacji nastąpi maksymalnie w 2 etapach;
- realizacja operacji nastąpi w terminie do 2 lat od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r.;
- nastąpi osiągnięcie co najmniej 30% docelowego zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży usług do dnia, w którym upłynie pełny rok obrachunkowy od dnia wypłaty pomocy;
- operacja jest uzasadniona ekonomicznie, co potwierdza przedłożony uproszczony biznesplan, który jest racjonalny i uzasadniony zakresem operacji oraz zawiera co najmniej:
  - wskazanie celu, w tym zakładanego ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży usług,
  - planowany zakres działań niezbędnych do osiągnięcia celu, w tym wskazanie zakresu rzeczowego i nakładów i finansowych,
  - informacje dotyczące zasobów posiadanych przez wnioskodawcę niezbędnych ze względu na przedmiot operacji, którą zamierza realizować, w tym opis wyjściowej sytuacji ekonomicznej wnioskodawcy oraz kwalifikacji lub doświadczenia,
  - informacje dotyczące sposobu prowadzenia działalności;
- w przypadku gdy operacja jest inwestycją trwale związaną z nieruchomością, pomoc przyznaje się, jeżeli jest realizowana:
  - na obszarze objętym LSR,
  - na nieruchomości będącej własnością wnioskodawcy lub do której wnioskodawca posiada tytuł prawny do dysponowania na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy przez okres ubiegania się o przyznanie pomocy na operację, okres realizacji operacji oraz okres związania celem.

Zobowiązania beneficjenta w okresie związania celem

Beneficjent zobowiązuje się do:

- utrzymania zrealizowanej inwestycji i prowadzenia działalności, na którą została przyznana pomoc co najmniej w okresie 3 lat od dnia wypłaty pomocy (do okresu prowadzenia działalności, na którą została przyznana pomoc, nie wlicza się okresów jej zawieszenia);
- prowadzenia ewidencji odpowiednio świadczonych usług;
- bieżącego informowania o świadczonych usługach i ich zakresie lub asortymencie poprzez ogólnodostępne środki przekazu;

- informowania SW o realizacji biznesplanu, w ramach operacji, na którą została udzielona pomoc na 3 miesiące przed upływem ostatniego roku okresu związania celem;
- osiągnięcia co najmniej 30% docelowego zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży usług do dnia, w którym upłynie pełny rok obrachunkowy od dnia wypłaty pomocy;
- informowania i rozpowszechniania informacji o otrzymanej pomocy zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 2022/129, opisanymi szczegółowo w Księdze Wizualizacji Logo Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w okresie od dnia rozpoczęcia fizycznej realizacji operacji oraz do końca okresu związania celem;
- realizacji operację zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane przez LGD punkty oraz utrzymania warunków z tytułu których przyznano mu punkty (zmiana umowy w zakresie operacji za który wnioskodawca otrzymał punkty jest możliwa w przypadku gdy po ponownej ocenie zgodności z kryteriami wyboru operacja ta nadal znalazłaby się na liście operacji wybranych oraz w limicie dostępnych środków przewidzianych w ramach naboru. Do wniosku o zmianę umowy beneficjent będzie musiał załączyć opinię LGD w tej sprawie).

Kwalifikowalność i racjonalność kosztów

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się w szczególności:

- koszty transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty montażu;
- koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji;
- Koszty ogólne (w wysokości do 10% pozostałych kosztów kwalifikowanych):
  - przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w tym:
    - kosztorysów inwestorskich i projektów budowlanych,
    - wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków,
    - projektu OZE (odnawialne źródła energii) i termomodernizacji,
    - audytu energetycznego;
  - sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego;
  - związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

Za niekwalifikujące się do przyznania pomocy uznaje się w szczególności:

- koszty poniesione przed dniem, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów ogólnych – przed dniem 1 stycznia 2023 r.
- koszty ogólne związane z operacją w części przekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowanych;
- koszty remontu budynków lub budowli, jeśli nie jest on połączony z ich modernizacją;
- koszty zakupu nieruchomości;
- koszty zakładania sadów i plantacji wieloletnich oraz wymiany w nich nasadzeń;
- koszty leasingu zwrotnego oraz dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak marża finansującego i ubezpieczenie;
- podatek od wartości dodanej (VAT):
  - w przypadku wnioskodawcy będącego rolnikiem w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115 uznaje się, że VAT jest kosztem niekwalifikowalnym,

- w przypadku wnioskodawcy będącego osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej niebędącego rolnikiem – VAT jest kosztem niekwalifikowalnym, z wyjątkiem przypadków gdy nie podlega on odzyskaniu na podstawie krajowych przepisów prawa krajowego; zapłacony podatek VAT może być uznany za koszt kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy beneficjentowi zgodnie z obowiązującym prawodawstwem krajowym nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub do ubiegania się o zwrot podatku VAT.
- koszty zakupu używanych maszyn, urządzeń, wyposażenia, w tym również ich instalacji;
- koszty zakupu zwierząt, nasion i ich siewu oraz roślin jednorocznych i ich sadzenia;
- koszty zakupu samochodów osobowych;
- koszty rozbudowy infrastruktury sieci 5G i sieci światłowodowej;
- koszty inwestycji w nawodnienia w gospodarstwie rolnym oraz związane z tym koszty budowy ujęć wody; koszty zakupu kotłów do spalania słomy;
- koszty inwestycji mających na celu dostosowanie do norm lub wymogów unijnych, z wyjątkiem inwestycji wspieranych na zasadach określonych w art. 73 ust. 5 rozporządzenia 2021/2115 (*w przypadku gdy z prawa Unii wynika konieczność nałożenia na rolników nowych wymogów, wsparcie na inwestycje mające na celu spełnienie tych wymogów może być przyznawane przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące, licząc od dnia, w którym stają się one obowiązkowe dla danego gospodarstwa.*);
- koszty sporządzenia wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność;
- wkłady niepieniężne polegające na wniesieniu nieruchomości, urządzeń, materiałów, wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy własnej lub pracy wolontariuszy;
- koszty amortyzacji, koszty ubezpieczeń;
- koszty wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na umowę o pracę na czas określony lub nieokreślony, umowę zlecenia lub umowę o dzieło oraz koszty podróży służbowych pracowników;
- koszty prowadzenia bieżącej działalności gospodarczej, w szczególności zakupu mediów, najmu powierzchni, zakupu materiałów biurowych, obsługi finansowo-księgowej, doradztwa prawnego, opłat notarialnych, skarbowych i sądowych czy wywozu odpadów.

Pomoc przyznaje się na operację:

- uzasadnioną pod względem racjonalności jej kosztów kwalifikowanych i inwestycji zaplanowanych do zrealizowania (czy planowane koszty/szacunkowe koszty planowanych inwestycji objęte zakresem rzeczowym operacji są rynkowe lub czy zostały oszacowane na podstawie cen rynkowych);
- możliwą do wykonania, uzasadnioną oraz dostosowaną z punktu widzenia celu, zakresu i zakładanych rezultatów.

W przypadku operacji, która obejmuje koszty zakupu i instalacji odnawialnych źródeł energii, pomoc przyznaje się, jeżeli suma planowanych do poniesienia kosztów dotyczących odnawialnych źródeł energii nie przekracza połowy wszystkich kosztów kwalifikowalnych.

Pomocy nie przyznaje się na operacje obejmujące budowę lub modernizację dróg w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, targowisk, sieci wodno-kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz operacje dotyczące świadczenia usług rolniczych.

Wypłata pomocy

Pomoc jest wypłacana zgodnie z warunkami określonymi w rozdziale IX Wytycznych podstawowych oraz rozdziale V.1. Wytycznych szczegółowych, w szczególności pomoc wypłaca się, jeżeli beneficjent:

- realizuje uproszczony biznesplan;
- promuje świadczone przez siebie usługi/produkty oraz publikuje/aktualizuje ich zakres i asortyment;
- zrealizował operację zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, regulaminem naboru wniosków i umową o przyznaniu pomocy;
- złożył wniosek o płatność wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację operacji w terminie wynikającym z umowy o przyznaniu pomocy;
- udokumentował zrealizowanie operacji, lub etapu operacji;
- poniósł koszty kwalifikowalne i je opłacił zgodnie z umową o przyznaniu pomocy i przepisami powszechnie obowiązującymi, w formie rozliczenia bezgotówkowego (wytyczne szczegółowe mogą określić przypadki, w których dopuszczalne jest ponoszenie kosztów w formie gotówkowej);
- realizuje inwestycję lub operację zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane przez LGD punkty, albo spełnił warunki lub zrealizował działania, z tytułu których przyznano punkty;
- nie finansował realizowanych inwestycji, operacji lub kosztów kwalifikowanych operacji z udziałem innych środków publicznych;
- prowadził oddzielny system rachunkowości lub korzystał z odpowiedniego kodu rachunkowego dla wszystkich transakcji związanych z realizacją operacji w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, a gdy nie był zobowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych – prowadził zestawienie faktur lub równoważnych dokumentów księgowych;
- poniósł koszty kwalifikowalne operacji zgodnie z ustawą PZP, gdy ma to zastosowanie.

Złożenie wniosku i jego ocena przez LGD oraz SW

- w jednym naborze wniosków dany wnioskodawca może złożyć tylko jeden wniosek;
- złożenie wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność oraz ich zmiana lub wycofanie, a także wymiana korespondencji, wykonywanie innych (poza składaniem protestów od dokonanej oceny) czynności dotyczących postępowania oraz zawieranie umów o przyznaniu pomocy odbywa się za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR): **Platforma Usług Elektronicznych (PUE)**;
- Lokalna Grupa Działania:
  - ocenia wnioski o przyznanie pomocy w terminie 60 dni od zakończenia naboru,
  - dokonuje oceny formalnej wniosku o przyznanie pomocy,
  - dokonuje oceny merytorycznej wniosku o przyznanie pomocy w zakresie spełniania warunków przyznania pomocy,
  - dokonuje oceny merytorycznej wniosku o przyznanie pomocy w zakresie spełniania ustalonych przez LGD kryteriów wyboru operacji, w tym uzyskania minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy:
    - kryteria wyboru operacji ogłaszane są razem z regulaminem naboru wniosków;
    - punkty za poszczególne kryteria wyboru operacji są przyznawane na podstawie danych, informacji, zobowiązań i oświadczeń zawartych we wniosku o przyznanie pomocy oraz załączonych do niego dokumentach,

- jeżeli brak jest danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium wyboru operacji, nie przyznaje się punktów za to kryterium,
- ustala kolejność przysługiwania pomocy na podstawie wyników oceny w zakresie spełniania kryteriów wyboru operacji (od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów, a w przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów – zgodnie z kryteriami rozstrzygającymi określonymi w regulaminie naboru);
- dokonuje wyboru operacji, ustalenia kwoty pomocy oraz ustalenia, czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór;
- udostępnia SW dokumenty potwierdzające dokonanie wyboru operacji;
- w przypadku negatywnej oceny LGD, wnioskodawcy przysługuje protest na zasadach i w trybie określonym w ustawie RLKS;
- Samorząd Województwa Mazowieckiego (SW):
  - rozpatruje wniosek o przyznanie pomocy w terminie nie dłuższym niż 5 miesiące od udostępnienia przez LGD dokumentów potwierdzających dokonanie wyboru operacji i oceny dokumentów potwierdzających dokonanie wyboru operacji;
  - dokonuje ostatecznej oceny merytorycznej wniosku o przyznanie pomocy w zakresie spełniania warunków przyznania pomocy;
  - dokonuje weryfikacji ustalonej przez LGD kwoty pomocy, a jeśli ostateczna ocena merytoryczna wniosku o przyznanie pomocy tego wymaga – dokonuje ostatecznego ustalenia kwoty pomocy;
  - dokonuje ostatecznego ustalenia czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór;
  - bezpośrednio przed przesłaniem wnioskodawcy umowy o przyznaniu pomocy dokonuje weryfikacji pod kątem wystąpienia przesłanek odmowy zawarcia umowy o przyznaniu pomocy wynikających z art. 93 ust. 2 i 3 ustawy PS WPR.

W przypadku odmowy przyznania pomocy albo w przypadku odmowy zawarcia umowy o przyznaniu pomocy z przyczyn innych niż unieważnienie naboru wniosków, wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonym w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy PPSA. (ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi).

Planowane przez LGD nabory wniosków z zakresu ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI w roku 2026

Cel szczegółowy C3: Poprawa sytuacji gospodarczej obszaru LGD;

Przedsięwzięcie P.3.1: Poprawa dostępności dla usług;

Nabory wniosków na działalności gospodarcze o charakterze usługowym (start DG i rozwój DG);

Dostępny budżet dla Przedsięwzięcia: 800 000 euro.

Planowany termin naboru wniosków z zakresu rozwój DG: 3.08.2026 – 30.08.2026

Planowany budżet naboru: 500 000 euro

Nabory wniosków prowadzone są zgodnie z Planem finansowym LSR zawartym w rozdziale IX Lokalnej Strategii Rozwoju oraz publikowanymi na stronie internetowej LGD, nie później niż do końca danego roku, harmonogramami naborów wniosków o wsparcie na kolejny rok.

Przydatne linki

- Lokalna Strategia Rozwoju LGD – Forum Powiatu Garwolińskiego:
<https://lgd-garwolin.pl/index.php/lokalna-strategia-rozwoju-2023-2027/>
- Informacje na temat nadawania numeru EP:
<https://lgd-garwolin.pl/index.php/2025/03/22/numer-ep/>
- Informacje na temat PUE:
<https://lgd-garwolin.pl/index.php/2025/03/22/platforma-uslug-elektronicznych-pue/>
- Informacje na temat wytycznych w zakresie pomocy finansowej w ramach PS WPR:
<https://lgd-garwolin.pl/index.php/2025/04/04/wytyczne-ps-wpr-2023-2027/>
- Księga Wizualizacji logo PS WPR:
<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/ksiega-wizualizacji>
- Dostępne formularze dokumentów (min.: instrukcja wypełniania wniosku, załączniki do wniosku, wzór umowy, biznesplan):
<https://mazowieckie.ksow.pl/wpr-2023-2027/i131-leader-rlks-rozwoj-lokalny-kierowany-przez-spoleczosc>

Dane LGD

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania – Forum Powiatu Garwolińskiego

Al. Legionów 48, 08-400 Garwolin

Tel. 25 682 16 13

lgd.forum.pg@wp.pl

www.lgd-garwolin.pl

Materiał finansowany ze środków UE w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Materiał opracowany przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania – Forum Powiatu Garwolińskiego.

Institucja Zarządzająca Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.